

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

§. XV. Vijfthiende soorte vande handel der Ketteren.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

Wat eerbiedinghe is dit by Parijs, dat een on-
 berstandich persoon ofte erghens een slecht/ende
 hot bronken / r'ghene dat verlich komt met den
 bybel van sijn spijne wrel hare Predikanten sul-
 len durben controlleren/oste in sijne citatien/of-
 te in sijne verklaringhen vande Schysure / en
 haer van rekenschap eyschen? is dat het res-
 peet een leerlinck moet draghen aen sijne Mees-
 ters? is dat r'ghene Christus ons heeft gheleert/
 dat een discipel niet en is boven den meester? wat res-
 peet is dit/dat men sijn meesters/ ende Lectaers
 niet hoorder en betrouwt / in r'ghene sy leeren/
 als r'ghene men selve naesiet/of het soo is? is dit
 niet soo veel als haer suspect hebbe van bedroch/
 oste onre uitwoycheit? jaer vermetelijck uptgeben/
 dat sy selve de sake soo wel/of beter verstaen/als
 de ghene die haer leeten?

Voeght hier nu op/ dat dit niet gheschieden en
 kan/ sonder haer eyghen goetduncken te volghen in
 r'ghene haer gheleent wolt.

Doch niet wonder/seght Tertullianus,want de
 Lectaer selve heeft sijn eyghen goetduncken ge-
 volght; want alles boozgestelt sijnde wat hare
 leeringhe teghen gaet/her komt hier ten lesten op
 apt: Dat moet soo verstaen worden: oste / ick verstaen
 dat soo,ende soo boozs,dit was precis den handel
 vande oude ketters/r'go de Nieuw Ghereformeer-
 de,komen hier in precis obeer-een met de selve.

S. X V.

Vijfthiende soorte vande handel der Ketteren.

VAn de Marcioniten, gherupghet Tertullianus
lib. I. contra Marcion c. 20. dat sy boozgarden/
 de ketten te Reformerer, ende seyden/ dat
 sy gheene nieuwhet ringhen boozt brachten: sijn
 woorden/sijn dese: Wy moeten ons oock beschermen

Over-een-komste der Gereformeerde, &c. 407
teghen het gheratel van onse Wederpartije, want sy seg-
gen dat *Marcion* niet enen nieuwen reghel van leeringe
heeft voor den dach ghebracht, maer den ouden, die nu
bedorven was, *ghereformeert*.

Hier over roept Tertullianus upt/de selbe upt/
lachende: O *Christe* alder-gheduldichsten heere! hebt
ghy soo veele iaren toegelaten, ende ghedooght de ver-
dracyng van uwe leere, tot dat *Marcion* u ter hulpe sou
commen: Ey siet toch eens! de waerheyt, die van de do-
linge gevangen lach, heeft eenige *Marcioniten*, ende *Valen-*
tiniannen moeten verwachten, om van haer verlost te
worden.

Maer sijn se nu die boozgeben in onse tijden/dat
sy geen nieuwe leeringen booztbrengen/mart de
oude Reformatoren, waerom sy oock haer selben den
naem gheben van Gereformeerde: dat sy eens sien
op de *Marcioniten*, die t'selbe boozgaven / ende of
men haer oock met recht niet en mach af-bragen:
Heeft Christus de werelt over de duysent iaren laten ste-
ken in dolingh tot dat *Calvinus* hem soude ter hulpe co-
men: siet toch eens, de waerheyt heeft moeten eenige *Cal-*
vinisten, of *Lutheranen* verwachten, om van haer verlost te
worden.

Ik sluyte dit deel met de bemaninge Tertul-
liani, *Cap. 36*.

Wel aen, seyt hy / ghy die uwe curicusheyt beter sult
willen oeffnen, in t'stuck van uwe salicheyt: Doorloopt
de Apostolijcke Kercken, by de welke de stoelen der A-
postelen op hare plaetsen noch worden beseten; by de
welcke hare authentijcke schariften worden ghelesen, luij-
dende hare stemme, ende verbeeldende het aenghesicht
van een ygelijck van haer. *Achaia* is u naergelegen: Ghy
hebt *Corinthus*, Indien ghy niet verre sijt van *Macedo-*
nien, ghy hebt *Philippis*, ghy hebt die van *Thessalon-*
ken: cont ghy naer *Asien* gaen: Ghy hebt *Ephesus*: Light
ghy naest aen *Italien*, ghy hebt *Roomen*, van waer oock
die autoriteyt aen ons veerdich is: Een geluckighe
Kercke, in de vvelcke de heele gantsche leeringe met
haer bloedt de Apostelen hebben uytgestort; daer *Pe-*
trus gecruyst is geveest, *Paulus* gecroont, daer den A-
postel

postel Ioannes, nae dat hy in siedende olye gheworpen was, niet geleden hebbende, wort gebannen in t'Eylant; Laet ons sien wat die Kercke geleyt heeft, wat sy geleert heeft, hoe dat sy met de Kercken van Afriken is over eengecomen. Sy kent eenen Godt schepper des werelts, ende Christum Iesum uyt de maget Maria, sone van Godt den schepper, ende verrijsenisse des vleeschs: sy mengelt de wet, ende Propheten, met de Euangelische, ende Apostolische brieven, ende daer uyt drinkt sy dat geloove: sy teekent met water; sy becleedt met den H. Gheest, sy voert met de Eucharistie, sy verweckt door de Marcellie, ende alsoo en ontfanght sy niemant tegen dese instellinge. Dir is de instellinge, de welcke, ick en segge nu niet, de toecomende ketterijen voorseyde, maer uyt de welcke de ketterijen gesproken sijn: maer sy en hebben uyt haer niet geweest, soo haest als sy tegen haer sijn opgestaen.

Wemerckt hier wel/dat Tertullianus, nae dat hy verscheyden Kercken heeft namelijck boozghestelt/sich ten lesten alleen beroept op de Roomsche Kercke/ ende seght dat men soude sien wat sy gheleyt, ende geleert heeft; ende dat de Apostelen in haer hebben uytgestort hare heele, ende gansche leerlinge. Ende denckt hoe verre onse Partije nu is van gheboelen/ ende handel van die oude rechtstinnighe tijden.

De nyr blucht / die Partije hier sou konnen nemen / segghende dat de oude Roomsche Kercke verschillende was vande heden-daechse / is boven van Terrullianus beantwoert §. 6.

HET